

# Świadkowie Jehowy

**—Stanowisko religijne i etyczne w sprawach leczenia, opieki nad dzieckiem i innych**

---

Świadkowie Jehowy kochają życie i czynią wszystko, co leży w granicach rozsądku, by je przedłużyć. Dlatego zabiegają o jak najlepszą opiekę medyczną i akceptują zdecydowaną większość form leczenia. Jednakże z biblijnie uzasadnionych powodów Świadkowie Jehowy odmawiają transfuzji krwi. W zamian proszą o metody alternatywne wobec transfuzji.

---

## Aborcja

Świadome wywołanie poronienia tylko po to, by nie urodzić niechcianego dziecka, oznacza umyślne odebranie życia człowiekowi i jest dla Świadców Jehowy niedopuszczalne. Jeżeli podczas porodu trzeba wybrać między życiem matki a życiem dziecka, decyzję w tej sprawie podejmują osoby, których ta sytuacja dotyczy.

## Adopcja i rodziny zastępcze

To, czy Świadkowie Jehowy zaadoptują dziecko lub zechcą zostać rodziną zastępczą, jest decyzją osobistą. Podejmuje się wszelkie wysiłki, by pomagać naturalnym rodzicom dbać o własne dzieci i w miarę najlepszych możliwości zachowywać jedność rodziny. Jeśli konieczna jest opieka zastępcza, zachęca się do zapewnienia dziecku jak najlepszych warunków rozwoju fizycznego, emocjonalnego i duchowego.

## Alkohol, leki i narkotyki

Biblia nie zabrania umiarkowanego spożywania wina i innych napojów alkoholowych (Powtórzonego Prawa 14:26; Efezjan 5:18; 1 Tymoteusza 5:23). Biblijne zasady dotyczące umiaru oraz szacunku dla życia i władz umysłowych wykluczają zażywanie substancji uzależniających (np. tytoniu czy narkotyków zażywanych nieleczniczo). Stosowanie narkotyków pod nadzorem lekarza, łącznie z podawaniem ich w celu uśmierzzenia ciężkiego bólu, jest kwestią osobistą.

## Autotransfuzja

Świadkowie Jehowy nie zgadzają się na przedoperacyjną donację krwi własnej, czyli pobranie krwi przed operacją i przechowywanie jej do ponownego przetoczenia. Użycie krwi własnej w takich technikach, jak hemodylucja i odzyskiwanie krwi wyciągniętej jest kwestią osobistej decyzji.

## Dyspozycje i pełnomocnictwo w sprawie opieki zdrowotnej

Każdy Świadek Jehowy nosi przy sobie dokument *Dyspozycje i pełnomocnictwo w sprawie opieki*

*zdrowotnej*, w którym oświadcza, że bez względu na okoliczności nie zgadza się na transfuzję krwi. W chwili przyjęcia do szpitala należy wypełnić formularze podobnej treści, które zawierają więcej szczegółów co do niezbędnej opieki medycznej. Pacjenci będący Świadcami Jehowy proszą o leczenie alternatywne bez użycia krwi.

## Eutanazja

Patrz: „Przedłużanie życia i prawo do śmierci”.

## Hemodializa

W sprawie hemodializy każdy Świadek Jehowy podejmuje osobistą decyzję, pod warunkiem że układ nie został wcześniej wypełniony płynem krwiopochodnym.

## Hemodylucja

Każdy Świadek Jehowy sam decyduje w tej sprawie, kierując się swoim sumieniem.

## Immunoglobuliny i surowice

Stanowisko religijne Świadców Jehowy nie zakazuje bezwzględnie stosowania frakcji krwi. Każdy Świadek musi sam zdecydować, czy przyjąłby immunoglobuliny lub surowice zawierające te frakcje.

## Karcenie, zaniedbywanie i wykorzystywanie dzieci

Niczym nie można usprawiedliwić zaniedbywania lub wykorzystywania dzieci. Karcenie w sensie pouczania, szkolenia i nacechowanego miłością upominania jest nieodzowne w kształtowaniu dziecka.

## Krążenie pozaustrojowe

Niektórzy Świadkowie wyrażają zgodę na użycie płuco-serca, pod warunkiem że układ jest wypełniony płynem niekrewopochodnym.

## Leki

Patrz: „Alkohol, leki i narkotyki”.

## Metody alternatywne wobec transfuzji

Metody alternatywne wobec transfuzji obejmują przemyślane stosowanie odpowiednich strategii klinicznych w leczeniu krwotoku i niedokrwistości. Strategie te polegają na skojarzonym stosowaniu leków, urządzeń i technik medycznych w celu zmniejszenia lub wyeliminowania utraty krwi oraz pobudzenia produkcji własnej krwi pacjenta. Takie leczenie czy podejście określa się mianem bezkrwawej medycyny lub oszczędzania krwi.\*

### Narkotyki

Patrz: „Alkohol, leki i narkotyki”.

### Obrzezanie

W świetle prawa Chrystusowego obrzezanie lub nieobrzezanie nie ma żadnego znaczenia religijnego (1 Koryntian 7:19). W przypadku małoletniego syna jest to osobista decyzja rodziców. Tradycja obrzezania kobiet uważana jest za nierozsądne okaleczenie.

### Opieka duchowa

Współwyznawcom, którzy są chorzy lub przebywają w szpitalu, Świadkowie Jehowy niosą duchowe pocieszenie i praktyczną pomoc.

### Podejmowanie decyzji i zgoda świadoma

Świadkowie Jehowy sami szukają opieki medycznej, gdy jest im potrzebna. Sądy uznają autonomię pacjenta i jego prawo do samostanowienia przy podejmowaniu decyzji w sprawach zdrowia i chronią je zasadą świadomej zgody i świadomego wyboru co do leczenia. Dotyczy to również dojrzałych małoletnich.

\* Komitety Łączności ze Szpitalami dla Świadków Jehowy mogą dostarczyć lekarzom informacji o metodach alternatywnych wobec transfuzji lub umożliwić konsultacje z lekarzami, którzy mają doświadczenie w leczeniu bez użycia krwi. W skład tych komitetów wchodzi specjalnie przeszkoleni Świadkowie Jehowy. Znajdują się one w większości dużych miast na całym świecie.

Pacjent (bądź rodzice lub opiekunowie małoletniego) powinien być dokładnie poinformowany o rozpoznaniu, rokowaniu i zaleceniach co do leczenia, aby mógł podejmować w tych sprawach świadome decyzje. Rodzice mają ustawowe i naturalne prawo podejmowania takich decyzji za swoje dzieci.

### Prawa i wierzenia dotyczące pokarmów

Od chrześcijan wymaga się, by powstrzymywali się od spożywania krwi oraz mięsa nieodpowiednio wykrwawionych zwierząt (Dzieje 15:28, 29). Poza tym nakazem biblijnym nie ma żadnych ograniczeń co do spożywanych pokarmów.

### Przedłużanie życia i prawo do śmierci

Życie jest święte. Z tego powodu należy czynić rozsądne i humanitarne wysiłki, by je przedłużyć i podtrzymywać. Jednakże Biblia nie wymaga podejmowania nadzwyczajnych, skomplikowanych, rozpaczliwych i kosztownych starań, by podtrzymać przy życiu osobę umierającą. W niektórych przypadkach lekarze mogą zgodnie twierdzić, że te metody przedłużałyby jedynie proces umierania i/lub utrzymywały chorego przy życiu pozbawionym jakiegokolwiek treści. Należy uszanować wszelkie wyraźnie sprecyzowane polecenia pacjenta wydane zawczasu w tej sprawie.

### Przeszczepianie narządów

Chociaż Biblia wyraźnie zakazuje spożywania krwi, to nie ma w niej bezpośredniego przykazania zabraniającego korzystania z innej tkanki ludzkiej. Dlatego decyzja, czy zgodzić się na przeszczep jakiegoś narządu, jest sprawą osobistą.

### Sakramenty, obrządki i zwyczaje religijne

Świadkowie Jehowy nie mają szczególnych rytuałów, które należałoby odprawiać wobec chorych lub umierających. Należy podejmować wszelkie rozsądne wysiłki, by nieść choremu ulgę przez pomoc medyczną i duchową.

## **Sekcja zwłok**

Jeżeli prawo na to zezwala, najbliższa rodzina może zdecydować, czy przeprowadzić sekcję zwłok w celu ustalenia przyczyny zgonu.

## **Surowice**

Patrz: „Immunoglobuliny i surowice”.

## **Szczepienia**

Patrz: „Immunoglobuliny i surowice”.

## **Sztuczne zapłodnienie, regulacja urodzeń**

Każda para osobiście i z poczuciem odpowiedzialności decyduje, czy będzie stosować odpowiednie metody planowania rodziny. Jednakże Świadkowie Jehowy wystrzegają się metod o działaniu poronnym. Świadkowie Jehowy uważają, że zapłodnienie in vitro jaja kobiety spermą mężczyzny nie będącego jej mężem można porównać do cudzołóstwa i dlatego jest to nie do przyjęcia (Kapłańska 18:20; Hebrajczyków 13:4). Nie akceptują również zastępczego macierzyństwa.

## **Środki zwiększające objętość krwi krążącej**

Świadkowie Jehowy akceptują płyny niekrwiopochodne zwiększające objętość.

## **Transfuzja krwi**

Świadkowie Jehowy uważają, że transfuzja została zakazana w takich fragmentach biblijnych jak: „Tylko mięsa z jego duszą – jego krwią – nie

wolno wam jeść” (Rodzaju 9:3, 4); „to [każdy] wyleje jego krew i przykryje ją prochem” (Kapłańska 17:13, 14); „trzeba im napisać, by się powstrzymywali (...) od rozpusty, i od tego, co uduszone, i od krwi” (Dzieje 15:19, 20). Choć w wersetych tych nie ma terminów medycznych, Świadkowie Jehowy uważają, że wykluczają one przetaczanie krwi pełnej, krwinek czerwonych, krwinek białych, płytek krwi i osocza. Jednakże odmowa transfuzji nie oznacza, że Świadkowie Jehowy są przeciwni medycynie. Jest wiele skutecznych metod alternatywnych wobec transfuzji. Ponadto stanowisko religijne Świadków Jehowy nie zabrania całkowicie stosowania frakcji krwi, takich jak czynniki krzepnięcia czy interferony. (Patrz: „Metody alternatywne wobec transfuzji”, „Immunoglobuliny i surowice”).

## **Transplantacja**

Patrz: „Przeszczepianie narządów”.

## **Upośledzenie (wady wrodzone)**

Patrz komentarz do: „Przedłużanie życia i prawo do śmierci”.

## **Uzdrowianie wiarą**

Świadkowie Jehowy wierzą w Boga, lecz nie praktykują uzdrawiania wiarą.

## **Znakowanie krwi**

Niektórzy Świadkowie zgadzają się na testy, w których pobiera się pewną ilość krwi, by podać ją znakowaniu lub wymieszać z lekarstwem i podać z powrotem.

